

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213222450
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2213222450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X, I., zastúpený: JUDr. Peter Debnár, advokát, Metodova 7, Bratislava, proti odporkyni: MUDr. K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, I., zastúpená: Legium, s. r. o., so sídlom Májová 21, Bratislava, o určenie vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 23. septembra 2014, č.k. 7C/294/2013-93, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa tento domáhal určenia, že nehnuteľnosť - rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele č. 173/112, a to parcely reg. „C“, parc. č. 173/112 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 195 m² a parcela č. 173/113 - orná pôda o výmere 607 m², k. ú. G., obec D., okres Dunajská Streda, zapísané na LV č. XXXX, vedené na Správe katastra Dunajská Streda, nadobudli účastníci konania počas trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žiadal tiež určiť, že navrhovateľovi patrí alikvótna časť kúpnej ceny. O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil zaplatiť odporkyni náhradu trov konania vo výške 5.524,30 eur jej advokátovi.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 143, § 145 a § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 80 písm. c) a § 120 ods. 1 O.s.p., keď dospel k záveru, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 23.01.1999 pred Matričným úradom Bratislava I. Toto manželstvo bolo rozvedené rozsudkom č.k. 14C/157/2013-18 zo dňa 08.11.2013. Zo zmluvy o prevode vlastníctva k bytu zo dňa 14.04.2011 vyplýva, že odporkyňa ako predávajúca bola výlučnou vlastníčkou bytu č. XX na X. posch. bytového domu na ulici I. X, XX v I. a spoluvlastníčkou podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu v podiele v 1/64 zapísaných na LV č. XXXX k. ú. Z.. Kúpna cena za túto nehnuteľnosť bola dohodnutá 118.000 eur. Odporkyňa následne a to na základe uzavretej kúpnej zmluvy dňa 04.05.2011, sa stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti rozostavaného rodinného domu, ktorý bol postavený na pozemku parc. č. 173/112 a parc. KN-C č. 173/112 o výmere 195 m² a KN-C č. 173/113 o výmere 607 m² nachádzajúca v obci D., k. ú. G., ktoré parcely sú zapísané na Správe katastra Dunajská Streda na LV č. XXXX pre k.ú. E. G.. Tieto nehnuteľnosti odkúpila odporkyňa za cenu 100.000 eur. Na základe zmluvy o OTP americkej hypotéke zo dňa 25.08.2011 bol poskytnutý odporkyni úver vo výške 40.000 eur. Spoludlžníkom bol navrhovateľ. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že sporná nehnuteľnosť bola zakúpená výlučne z finančných prostriedkov odporkyne, ktoré získala z predaja svojho bytu. Byt bol predaný za 118.000 eur a dom

kúpila za 100.000 eur, teda o 18.000 eur lacnejšie, než získala z predaja domu. Účastníci zhodne tvrdili, že úver vo výške 40.000 eur splácala odporkyňa z vlastného príjmu. Odporkyňa uviedla, že úver použili na nákup zariadenia domu a financovali štúdiom ich syna. Navrhovateľ toto tvrdenie žiadnym spôsobom sa ani nesnažil vyvrátiť. Neprodukoval žiadne dôkazy smerujúce k preukázaniu, že úver použili hoci aj čiastočne na dokončenie domu na určovacej žalobe je daný, nakoľko bez tohto určenia sa nemôže navrhovateľ domáhať v rámci vyporiadania BSM o finančné vyrovnanie z domu. Navrhovateľ žiadal aj určiť, že mu patrí alikvotná časť kúpnej ceny. Nešpecifikoval však, o akú alikvotnú časť sa domáha a z akej kúpnej ceny. Neboli odstraňované tieto pochybenia, nakoľko vyporiadanie BSM nie je predmetom tohto konania. Súd vyhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo a súhrnne a dospel k záveru, že návrh nebol podaný dôvodne, nakoľko navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že nehnuteľnosť, o určení ktorej ide, patrí do BSM. Napriek tomu, že tento dom bol zakúpený počas trvania manželstva, bolo nepochybne preukázané, že z výlučných prostriedkov odporkyne, a preto treba považovať túto nehnuteľnosť za vec, ktorú vymenila za vec, ktorá patrila do jej výlučného vlastníctva pred uzavretím manželstva (byt). Ak účastníci konania spotrebovali úver na zariadenie domu, navrhovateľ sa môže domáhať v rámci vyporiadania BSM o alikvotnú čiastku z hnutelných vecí, čo však na vlastníctve domu nič nemení. Z týchto dôvodov súd návrh zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej odporkyni priznal náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb patrí odmena za jeden úkon 526,13 eur + režijný paušál 8,04 eur + 20 % DPH = 641 eur. Právny zástupca poskytol nasledovné právne služby: prevzatie a príprava zastúpenia, štúdiom spisu, písomné podanie na súd dňa 06.03.2014, 27.06.2014, 19.09.2014; účasť na pojednávaní dňa 22.04.2014, 12.06.2014 a 23.09.2014. Spolu odmena advokáta predstavuje 5.128,80 eur. Podľa § 15 písm. a), § 16 ods. 4 vyhl., § 7 zák. č. 283/2002 o cestovných náhradách patrí advokátovi cestovné za vzdialenosť Bukureštská 3, Bratislava - OS Dunajská Streda - 95 km náhrada po 0,183 eur/km x 95 + 20 % DPH = 20,90 eur za nasledovné cesty: dňa 18.02.2014, dňa 22.04.2014, dňa 12.06.2014 a dňa 23.09.2014. Za stratu času podľa § 15 a 17 ods. 1 vyhl. patrí náhrada vo výške 11/60-in výpočtového základu t.j. 1/60 u 804 eur = 13,60 eur za každú začatú polhodinu + 20 % DPH. Strata času na trase Bukureštská 3 - OS DS - BA patrí náhrada 64,32 eur za vyššie uvedené účasti na pojednávaní. Spolu cestovná náhrada a náhrada za stratu času činí 395,50 eur. Celkom náhrada trov konania spolu s DPH predstavuje 5.524,30 eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhovateľ, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Pripustil, že odporkyňa bola výlučnou členkou družstva a nájomcom štvorzbového družstevného bytu v I. - Z. a napriek tomu, že boli manželia, mohla iba ona byť odkúpiť do výlučného vlastníctva. V byte zrekonštruovali kuchyňu, vymenili okno a kúpili časť zariadenia bytu. Byt odporkyňa odpredala aj spolu so zariadením a kúpila do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti v k. ú. G., v obci D., okres Dunajská Streda, zapísané na LV č. XXXX napriek tomu, že BSM nebolo zrušené a ani nebola spísaná notárska zápisnica. Uviedol, že počas celého manželstva odporkyne odovzdával všetky finančné prostriedky, ktoré zarobil, pričom poznamenal, že nepije a ani nefajčí. Nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX kúpili nedokončenú - rozostavanú, túto dokončili a skolaudovali a bolo pridelené súpisné číslo. Poukázal tiež na to, že odporkyňa, keď nehnuteľnosť odpredala, novú nehnuteľnosť už kúpila na meno syna. Poukázal na to, že sa návrhom nedomáha vyporiadania BSM. Namietol tiež, že pri výpočte náhrady trov konania sa vychádzalo pri určení tarifnej hodnoty za jeden úkon právnej pomoci z hodnoty nehnuteľnosti, keď podľa jeho názoru sa malo vychádzať z ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odporkyňa, ktorá navrhla podané odvolanie odmietnuť alebo napadnutý rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že na odvolaní absentuje podpis osoby, ktorá odvolanie podala, hoci je na ňom originálny otláčok pečiatky právneho zástupcu navrhovateľa. Mala za to, že odvolanie neobsahuje odôvodnenie vo vzťahu k tomu, v čom navrhovateľ vidí nesprávnosť napadnutého rozsudku. Vo vzťahu k obsahu samotného odvolania odporkyňa uviedla, že predmetom konania sú nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX, ktorý je vedený Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom, pre k. ú. G., obec D., okres Dunajská Streda. Tieto nehnuteľnosti už v čase podania návrhu na začatie konania neboli vo vlastníctve odporkyne, pričom nie sú v jej vlastníctve ani v súčasnosti. Ako vyplýva z odvolania, navrhovateľ má za to, že nakoľko nehnuteľnosti boli nadobudnuté odporkyňou počas trvania ich manželstva, tieto by mali patriť do BSM účastníkov konania, pričom súčasne navrhovateľ žiadal, aby súd určil, že mu patrí „aliquotná časť kúpnej ceny“. Poukázala na to, že na zapltenie kúpnej ceny boli použité výlučne jej vlastné finančné prostriedky, ktoré získala z predaja svojej inej nehnuteľnosti vo

svojom výlučnom vlastníctve, ktorú nadobudla ešte pred uzavretím manželstva. O pôvodne finančných prostriedkov použitých na nadobudnutie nehnuteľností, ako aj o tom, že tieto z tohto dôvodu nadobudne odporkyňa do svojho výlučného vlastníctva navrhovateľ vedel od počiatku, pričom ako sa sám na pojednávaní aj v odvolaní vyjadril, s týmto súhlasil. V tejto súvislosti poukázala na ustálenú rozhodovaciu a výkladovú prax k ust. § 143 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/294/2013 je určenie, že nehnuteľnosť - rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele č. 173/112, a to parcely reg. „C“, parc. č. 173/112 - zastavané plochy a nádvorja o výmere 195 m² a parcela č. 173/113 - orná pôda o výmere 607 m², k. ú. G., obec D., okres Dunajská Streda, zapísané na LV č. XXXX, vedené na Správe katastra Dunajská Streda, nadobudli účastníci konania počas trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žiadal tiež určiť, že navrhovateľovi patrí alikvótna časť kúpnej ceny. O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil zaplatiť odporkyni náhradu trov konania vo výške 5.524,30 eur jej advokátovi.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd návrh navrhovateľa zamietol a uložil mu zaplatiť odporkyni náhradu trov konania.

Odvolateľ odvolanie odôvodnil v podstate tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 132 O.s.p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ustanoveniam § 122 až § 135 O.s.p. Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozhodnutia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd tiež poukazuje na to, že v prípade žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je (§ 80 písm. c/ O.s.p.) je žalobca povinný najprv preukázať splnenie podmienky jej procesnej prípustnosti, teda naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Až vyriešenie procesnej prípustnosti žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p. totiž prioritne pri správnom postupe súdu predchádza postupu súdu pri hodnotení vecnej stránky prípadu; to znamená, že pokiaľ sa splnenie procesnej prípustnosti v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. nepreukáže, súd nemôže žalobe vyhovieť, pritom nie je povinný zaoberať sa vecnou stránkou prípadu.

Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určeným dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na ciele sledovaním určovacieho návrhu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Naliehavosť právneho záujmu je

charakterizovaná určitými aspektmi a to, že žalovanými je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru žalobcu, a teda je tu stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný, jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. vzťah neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty.

V prejednávanej veci navrhovateľ nepreukázal skutočnosti, z ktorých by vyplývala existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov, keď celkom nepochybne táto otázka bude riešená ako otázka predbežná v konaní o vyporiadanie zaniknutého BSM.

Už z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné návrh navrhovateľa vzhľadom na nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zamietnuť.

Aj napriek odlišnému posúdeniu existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súdom prvého stupňa, prvostupňový súd sa zaoberal vecnou opodstatnenosťou návrhu a odhliadnuc od vyššie uvedeného možno konštatovať, že dospel k správnej závere o nedôvodnosti návrhu navrhovateľa, keď z vykonaného dokazovania celkom nepochybne vyplynulo, že sporné nehnuteľnosti boli síce zakúpené počas trvania manželstva účastníkov, avšak z výlučných prostriedkov odporkyne, a teda tieto nepatrili do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov.

Odvolateľ tiež namietal, že pri výpočte tarifnej odmeny v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. bolo potrebné vychádzať z ust. § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky, teda že tarifnou odmenou má byť 1/13-ina výpočtového základu a nie je možné vychádzať z hodnoty nehnuteľností.

Z gramatického, logického, systematického posúdenia ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z. možno vyvodiť záver, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu, peniazmi oceniteľné, potom sa táto čiastka (suma) považuje za základ pre tarifnú hodnotu, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva k takejto veci, pretože citovaný právny predpis dôsledne rozlišuje situácie pre náhrady trov konania, kedy je predmet právneho sporu, o ktorom vlastníctve sa rozhoduje, peniazmi oceniteľný, a kedy nie je. Preto nie je možné vychádzať z názoru, že daná situácia nie je právom regulovaná a že vždy, keď je predmetom konania určenie vlastníckeho práva k veci, nemožno tento predmet konania peniazmi oceniť z hľadiska tarifnej odmeny podobne, ako je to pri vyrubovaní súdneho poplatku za určovací návrh na začatie konania podľa zákona o súdnych poplatkoch. Inými slovami explicitná úprava § 9 ods. 1 vyhlášky vylučuje použitie ust. § 11 ods. 1 citovanej vyhlášky a rovnako aj príslušných ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 119/2012).

Pokiaľ teda súd prvého stupňa vychádzal pri výpočte tarifnej odmeny z hodnoty nehnuteľností, postupoval správne.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď prvostupňový súd správne rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. i o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože táto síce podala prostredníctvom splnomocnenca návrh na ich priznanie, avšak v zákonnej lehote ich nevyčísliła.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.